Paul Csavdari

De ce Luca ignoră Arabia?

Istorie reală sau pledoarie

În Galateni 1:17, Pavel afirmă clar:

- *„M-am dus în Arabia și apoi m-am întors din nou în Damasc."*

E un detaliu-cheie, parte din justificarea lui că Evanghelia pe care o predică nu vine de la oameni, ci a primit-o „prin descoperire". Cu toate acestea, Luca nu spune absolut nimic despre această perioadă în cartea Faptele Apostolilor.

Ignorarea acestei etape nu e o simplă omisiune cronologică. Este o alegere strategică. Iar ceea ce Luca alege să ignore spune adesea mai mult decât ceea ce scrie.

1. Ce reprezenta „Arabia" în contextul epocii?

Arabia nu era doar un deșert sau o locație geografică obscură. În epoca lui Pavel, termenul se referea adesea la teritoriul controlat de regatul nabatean (capitala: Petra), un spațiu semi-independent, departe de autoritatea sinedriului sau a Bisericii din Ierusalim.

Pentru cineva ca Pavel, care tocmai primise o „chemare profetică" – retragerea în Arabia echivala cu ieșirea din structura autorității religioase. Era un act de separare teologică. Acolo și-ar fi putut construi viziunea teologică fără influența ucenicilor și fără să fie verificat de ei.

2. Ce spune Luca? Nimic. Deloc. Intenționat.

În Fapte 9, după episodul convertirii, Luca spune că Pavel „a petrecut câteva zile cu ucenicii din Damasc", apoi predică, stârnește agitație, e amenințat cu moartea, e coborât noaptea într-un coș și... ajunge la Ierusalim.

Totul pare să se petreacă fără pauze, fără retrageri, fără mister.

Luca nu spune un cuvânt despre Arabia. Nu spune nimic despre izolarea profetică a lui Pavel. Nu sugerează că ar fi primit vreo revelație teologică între timp.

De ce?

Pentru că în narațiunea lui Luca, Pavel trebuie integrat în comunitate, legitimat de apostoli, acceptat de „ucenici”. Nu trebuie să pară izolat sau independent. Trebuie să devină apărătorul credinței, nu întemeietorul unei noi versiuni.

3. Faptele: o istorie sau o pledoarie?

Cartea Faptele Apostolilor nu e un jurnal neutru. E o lucrare scrisă – cel mai probabil – în contextul procesului lui Pavel la Roma, sau imediat după. Luca scrie pentru romani, pentru neamuri, dar mai ales pentru apărarea teologică și politică a lui Pavel.

De aceea:

- Trebuie să arate că Pavel nu este un „inovator periculos”.
- Trebuie să pară că predică exact ceea ce predicau și ceilalți.
- Trebuie să nu existe rupturi între el și Biserica din Ierusalim.
- Trebuie să evite orice detalii care ar sugera o „revelație autonomă”.

Arabia este periculoasă pentru acest scop. Arabia e locul în care se formează teologia lui Pavel. Locul în care devine un alt fel de apostol. De aceea trebuie exclusă.

4. Consecințele ascunderii Arabiei

Prin tăcerea asupra Arabiei, Luca reușește să:

- Elimine perioada în care Pavel nu era sub controlul apostolilor;
- Evite întrebarea: „Ce a învățat Pavel și de la cine?”
- Anuleze conflictul doctrinar latent;
- Uniformizeze mesajul: „toți predică același lucru”.

Dar exact această omisiune subminează credibilitatea textului. Când cititorul compară Faptele cu epistola către Galateni, apare o ruptură: două povești, două versiuni, două viziuni.

5. Între istorie și manipulare

Faptele prezintă o variantă „curățată” a carierei lui Pavel. Un Pavel controlat, echilibrat, acceptat de toți. Un Pavel care cooperează, se supune, e parte a unei mișcări colective.

Dar epistolele arată altceva:

- Un Pavel care lucrează singur;
- Un Pavel care „nu s-a dus la Ierusalim”;
- Un Pavel care predică „Evanghelia lui”;
- Un Pavel care „le stă împotrivă” celorlalți (Galateni 2).

Arabia este simbolul acestei rupturi.

Concluzie

Luca nu ignoră Arabia din neatenție. O face pentru că n-o poate integra în schema sa de armonie apostolică. Arabia înseamnă autonomie. Înseamnă teologie nouă. Înseamnă revelație necontrolată.

Și tocmai de aceea, în istoria oficială a Bisericii, Arabia devine... tăcere.

Dar tocmai tăcerea aceasta devine dovada că acolo s-a întâmplat ceva esențial. Poate nu o viziune mistică, dar cu siguranță începutul unei construcții teologice radicale – cea care va modela „creștinismul oficial” până azi.